

kb 48. munkás-orvos találkozó a dunai vasműben
vid hné/vl hk 1961. október 11.

Szerdán délután a dunai vasmű művelődési házában munkás-orvos találkozót tartottak. dr. szabó kristóf üzemi orvos elmondta, hogy az üzemorvosi hálózatot évről-évre fejlesztik, s ma már ötféle szakorvosi rendelés van a vasmű orvosi rendelőjében. a táppénzes állománybavétel nagy előnyt és hasznát abban jelölte meg, hogy az orvosi ellátás közelebb került a dolgozókhoz és emellett az első hónapokban körülbelül negyedével csökkent a táppénzes betegek száma. a találkozón felszólalt munkások elmondották, hogy helyes volt az üzemorvosi táppénzes állománybavétel bevezetése, mások javaslatokat tettek egyes munkakörülmények további javítására, s néhány munkahelyen, elsősorban az adminisztratív dolgozók körében - az üzemi torna bevezetésére. /mti/

bb 49. apró antal, szarka károly és vályi péter látogatason fogadta vladimir velebitet, az ensz európai gazdasági bizottságának főtítkárát

i hbj/hné/vl hk 1961. október 11.

Apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, szarka károly külügyminiszterhelyettes és vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese, szerdán látogatason fogadta a magyar kormány meghívására budapestre érkezett vladimir velebitet, az ensz európai gazdasági bizottságának főtítkárát.

Vladimir velebitet látogatásaira elkísérte bartos istván, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az ensz európai irodája mellett működő genfi állandó misszió vezetője.

A találkozások mindvégig barátságos légkörben zajlottak le. /mti/

19.22

- 28 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

kü l ö n k i a d á s
m t i b e l f ö l d i h i r e k
1961. október 11.

az országgyűlés szerdai ülése

t bc-hi-zs-di-ms-tz-fi-bo/tm/gy/fm

1961. október 11.

Szerdán folytatódott az országgyűlés ülészaka. a szerdai ülésen a magyar népköztársaság oktatási rendszeréről szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

részvett az ülésen dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, farkas jeno, káltai gyula, kisa károly, marosán györgy, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, czinege lajos, gáspár sándor, komocsin zoltán, zirmai istván, az mszmp politikai bizottságának pótagjai, cseregi jános, czottner sándor, ilku pál, incze jeno, kishazi odon, kovacs imre, losonczi pál, nagy józsefné, dr. nezeval ferenc, nyers rezső, pap jános, tausz jános, trautmann rezső miniszterek, ajtai miklós az országos tervhivatal elnöke.

az ülést rónai sándor, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd straub gyula előadó ismertette a magyar népköztársaság oktatási rendszeréről szóló törvényjavaslatot.

/folyt. köv./

10.31

- 1 -

La

/az országgyűlés.... 1. folyt./- szb

utalt arra, hogy a magyar népköztársaság iskolarendszeréről szóló törvényjavaslattal hatalmas lépést teszünk előre az iskolaügy fejlesztésében. a horthy-rendszer iskolapolitikája a munkás és parasztfiatalság elől elzárta az érvényesülés útját, s rendelkezéseivel, gazdasági intézkedéseivel igyekezett még azt is megakadályozni, hogy szegényebb szülők gyermekei akár a polgári iskolába is felvételt nyerjenek. egyébként is a horthy-rendszer iskoláiban az élettől teljesen elzárt, a természettudományokat semmibevevő, kizárólag a múlt örökségein elmélkedő élettelen „tudományt”, próbáltak az ifjúság fejébe verni.

az elmúlt rendszer uralkodó osztályának művelődési monopóliuma a munkás-paraszt hatalom létrejöttével megszűnt, s iskolarendszerünk a felszabadulás óta hatalmas fejlődésen ment keresztül. hogy mégis szükség van ennek az európai, sőt világviszonylatban is élenjáró iskolarendszernek reformjára, annak kettős oka van - mondotta az előadó: egyrészt szükség van arra, hogy egy törvényben egységesen rögzítsük azokat az irányelveket, amelyeket egész oktatási rendszerünkre - az általános iskolától a szakmunkásképző középiskolán át a főiskolaig és egyetemig - pártunk művelődéspolitikai irányelvei meghatároztak; másrészt rögzítjük azokat az eredményeket, amelyeket szocialista építésünk során az oktatásügy fejlesztésében elértünk, de ugyanakkor a törvény megmutatja a jövő fejlődés irányát is.

az előadó ezután bejelentette, hogy az országgyűlés kulturális bizottságának kibővített ülése a többi állandó-bizottság képviselőinek jelenlétében megtargyalta a törvényjavaslatot, s azt jónak találta. a törvényjavaslat iránt nemcsak a parlament bizottságai, hanem egész társadalmunk igen nagy érdeklődést tanúsított. a törvényjavaslatban meghatározott feladatok megoldásához elengedhetetlen a pedagógusok, az állami főhatóságok, a párt- és társadalmi szervezetek, az egész dolgozó-nép masszemenő támogatása - mondotta, majd a törvényjavaslatot a kulturális bizottság módosító javaslataival az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

11.20

- 2 -

/ az országgyűlés.... 2. folyt./ gy

a beterveztett törvényjavaslathoz elsőnek Kállai Gyula, a párt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese szólott hozzá.

kedves elvtársak! tisztelt képviselőtársaim!

az országgyűlés elé terjesztett új iskolatörvény annak a csaknem kétéves munkának a gyümölcse, amelyet az oktatási rendszer reformjának előkészítésére létrehozott kormánybizottság a pedagógusok, a szülők, a társadalom legszélesebb rétegeinek bevonásával vezetett el. az egy évvel ezelőtt nyilvánosságra hozott irányelveket oktatási rendszerünk továbbfejlesztésére széleskörű vitára bocsátottuk, amelyben közel egymillió állampolgár vett részt, sok-sok ezer javaslat és észrevétel hangzott el. a végleges törvénytervezet e vita alapján készült. mindez azt jelenti, hogy olyan törvényjavaslatot tárgyalunk, melyet maga a nép terjesztett legfelsőbb törvényhozó testülete elé.

ez a törvényjavaslat - szellemi tekintetben - kapcsolatban áll a korábbi haladó közoktatási törekvésekkel, azzal a harccal, melyet a magyar közélet haladó alakjai és különösen a haladószellemű pedagógusok a régi kizsákmányoló rendszer osztálykörtalái által megnyomorított iskolák felmentéséért vitáltak. közvetlen örököse és folytatója a dicső emlékű magyar tanácsköztársaság intézkedéseinek, amelyek - ha rövid időre is - az iskolát a nép birtokába adták, s elkezdték az egységes, 8 osztályos munkáiskola, s az erre épített 4 osztályos, általános kötelező középiskola és szakmunkásképző iskola megteremtését. a törvényjavaslat arra a méltán történelminek nevezhető fejlődésre épül, amelyet a magyar oktatási rendszer a felszabadulás után elért. 1945-ben létrehoztuk a 8 osztályos általános iskolát. az nemcsak időben, de jelentőségében is egy sorban volt azokkal a nagyfontosságú intézkedésekkel - a földreformmal, a bányák, bankok és nagyüzemek államosításával -, amelyekkel a felszabadult magyar nép hozzálátott új élete kialakításához. az egységes, 8 osztályos általános iskola megteremtése eltemette a fasiszta horthy-rendszer néppellenes iskolapolitikáját, s a régi rendszer uralkodó osztályai műveltségi monopóliumának felszámolásában döntő jelentőséget játszott. de a nép számára csak az államosítás útján lehetett igazán meghódítani az iskolát. hazánkban 1940-ban államosítottuk az iskolákat. korábban az általános iskolák 65 százalékát, s a köztaniskolák 49 százalékát az egyházak kezén volt. az államosítás óta az ifjúság oktatása és nevelése a szocializmust építő állam feladatává vált. most már kiadhattuk a jelszót: - munkás és parasztfiatalokat a középiskolákba és az egyetemekre!

/folyt. köv./

11.25

- 3 -

/ az országgyűlés..... 3. folyt./ gy

a dolgozó nép fiai előtt szélesre tárultak a középiskolák és az egyetemek kapui: az 1938-as évhez viszonyítva napjainkra mind a középiskolai, mind az egyetemi hallgatók száma közel ötszörösére nőtt, a munkás és parasztszármazású fiatalok aránya a középiskolákban az 1938-as 4 százalékról 53.2 százalékra, a az egyetemeken az 1938-as 3.5 százalékról 54.4 százalékra emelkedett. A felszabadulás után az alsó- közép- és felsőfokú oktatásban tett intézkedéseinkkel - a fasiszta horthy rendszer guzsnakötött iskoláiról és nyomorgó néptanítóirol nem is beszélve - túlhaladtunk és megunk mögött hagytuk bármely kapitalista ország oktatási rendszerét, több és jobb művelődési lehetőséget biztosítottunk ifjúságunknak, de a felnőtt dolgozóknak is, mint legfejlettebb kapitalista országokban. Az elmúlt évtizedben létrehoztuk a szocialista közoktatás egységes, összefüggő rendszerének megteremtésének feltételeit. A magyar népköztársaság oktatási rendszeréről most elfogadásra ajánlott törvényjavaslattal - amely hazánk történetében először a közoktatás egészét, annak minden láncszemét érinti, s azt a célt tűzzük ki, hogy megteremtjük a szocialista társadalom szocialista iskolarendszerét.

tisztelt országgyűlés!

Az iskolai oktatás rendszerének továbbfejlesztése megérte társadalmi szükségszerűség, nem véletlen, hogy a szocialista tábor más országában is iskolareformot hajtottak végre, a szocialista társadalmi rendszer fejlődésének bizonyos szakaszában megköveteli, hogy a tömegok oktatását és nevelését magasabb színvonalra emeljük és hozzáigazítsuk ahhoz a nagyarányú ipari, technikai és tudományos fejlődéshez, amely a szocializmus építésének velejárója. A szocialista forradalom hazánkban az elmúlt másfél évtizedben nagy győzelmet aratott, a népgazdaság minden ágában uralomra jutott a szocialista termelési viszonyok. A következő években befűzzük a szocializmus alapjainak lerakását és átterünk a fejlett szocialista társadalom építésére. Népeink szocialista forradalma olyan körülmények között folyik tovább, amikor döntő jelentősége van a gazdasági és kulturális építésmunkának, az ipar műszaki színvonalának emelésé, a hazai adottságoknak és a szocialista nemzetközi munkamegosztásnak leginkább megfelelő iparszerkezet kialakításának, a szocialista nagyüzemi mezőgazdaság megszilárdításának, a tudományos mezőgazdálkodás széleskörű elterjesztésének, a szocialista kultúra felvirágoztatásának, a szocialista tudományok fejlesztésének, az iskola szocialista forradalmi feladatainak.

/folyt. köv./

11.35

- 4 -

ME

/az országgyűlés..... 4. folyt./- szb

ezen megvalósítása nem kevésbé forradalmi jellegű, mint annak idején a kizsákmányoló osztályok hatalmának megdöntése volt. A feladatok végrehajtása magasfokú általános műveltséget, széleskörű szakmai ismereteket, s nagy szervezőerőt követel, mivel az ipar, a mezőgazdaság, a közlekedés, a kereskedelem egyre közvetlenebb módon épül tudományos alapokra. ezért a szocializmus építésének jelen szakaszában a tudomány, a technika, a kultúra és a szaktudás s ennek megfelelően az iskolák, egyetemek és a szakemberek képzés szerepe óriási. az iskolareform megvalósítása közvetlen hatást gyakorol az egész népgazdaság fejlődésére, előrelendíti az ipari és mezőgazdasági termelést. a szovjetunió kommunista pártja új programtervezetében kitűzött célok - például az amerikai egyesült államok túlhaladása az egy főre eső termelésben - realitáca és a garancia e célok megvalósítására, nem utolsósorban abban rejlik, hogy a közoktatás és szakemberek képzés terén a szovjetunió már maga mögött hagyta a legfejlettebb imperialista nagyhatalmat is. a mai elsőség az iskoláztatás és szakemberek képzés terén, holnap az ipar és mezőgazdasági termelés elsőségéhez vezet.

tisztelt országgyűlés! azt, hogy a tudás szerepe megnövekedett, mi is minden területen - az iparban, a mezőgazdaságban, a kulturális életben is - mint nap nap után látjuk. négen például, amíg a mezőgazdaságban többmillió kisparcella volt, az 5-10 holdas kisbirtokos paraszt gazdálkodása teljes mértékben ivazás - dos hagyományokon alapult, sem lehetőség, sem irányítás volt a mezőgazdasági tudomány alkalmazására. a mezőgazdaság szocialista átszervezése ugrásszerűen megnövelte az igényt az agrártudományok iránt, mert a több ezer holdas szövetkezetek - ha eredményesen akarnak dolgozni - nem folytathatnak csak tapasztalati gazdálkodást. jellemző, hogy régebben a mezőgazdasági technikumainkat csak nagy erőfeszítéssel tudtuk úgy-ahogy benépesíteni, az idein pedig két és félszer annyi diák jelentkezett, mint mennyi a mezőgazdasági technikumok első osztályainak befogadóképessége.

a falusi lakosság érdeklődése - az ifjúság és a felnőttek egyaránt - megnövekedett a mezőgazdasági tudomány, s a mezőgazdasági iskolák, általában a kultúra és a tanulás iránt.

/folyt. köv./

11.45

- 5 -

ME

/az Országgyűlés... 5. folyt./- szb

tisztelt országgyűlés! pártunk központi bizottsága és a fenn-
dalmi munkás-paraszt kormány az általános műveltség és a szakmai
képzettség nagy szerepét szem előtt tartva mindent megtesz annak
érdekében, hogy felkarolja a tömegok művelődési vágyát és szocialista
szocialista utat nyisson annak kielégítésére. a munka vezérfo-
nalál a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága művel-
dési politikája irányelvei szolgálnak. az oktatási rendszerrel
szóló törvény elfogadásával újabb jelentős lépést teszünk előre
a művelődéspolitikai irányelvek, valamint pártunk 7. kongresszusa
határozatának végrehajtásában. az iskolareform megvalósítása
az egész kulturális élet legfontosabb problémája. ha meggyorsít-
juk az iskola szocialista fejlődését, meggyorsul az egész kultu-
ra szocialista fejlődése is. egy nép alapműveltségét, világnéze-
tének alapját döntő mértékben az határozza meg, hogy milyen is-
kolai oktatásban és nevelésben részesült. nyugodtan elmondhatjuk,
minél fejlettebb, kohozérőbb az iskola, annál műveltebb a nép!

az országgyűlés az új oktatási törvény tervezetét olyan idő-
ben tárgyalja, amikor annak helyessége nemcsak elméleti, hanem
már gyakorlati téren is bebizonyosodott. az 1960/61-es tanév az
oktatási rendszer reformjának próbaéve volt. nyugodt lelkiismeret-
tel állíthatjuk, hogy a reformterv kiállta a próbát; minden el-
képzelését igazolta az élet. az a három alapelv, amelyre egész
iskolareformunk épül - az élet és az iskola kapcsolatainak meg-
erősítése, a műveltség színvonalának emelése és korszerűsítése,
a hatékony kommunista nevelés - osztályon belülről és egyet-
értésre talált a szülők, a pedagógusok és az ifjúság soraiban.
különösen fontos, hogy az ifjúság széles rétegei is megértették,
hogy a reform az ő érdeküket szolgálja és szívet-lélekkel tá-
mogatják. az üzemekben eltöltött munkában, az iskolai tanműhe-
lyekben, a termelészövetkezetek és állami gazdaságok földjein
az önkéntes ifjúsági táborkban és más helyeken, ahol a közép-
iskolás diákok és egyetemi hallgatók dolgoznak, ismét és ismét
bebizonyosodott, hogy a mi ifjúságunk túlnyomó többsége becsül-
tes, munkászerető, életvidám ifjúság, az épülő szocializmus if-
júsága, amelyre népeink mindig számíthat.

tisztelt országgyűlés! az elmúlt évben világszt kaptunk azok-
ra a kételyekre is, amelyekkel egy évvel ezelőtt, az innyelvek
vitéi során még találkoztunk. egyes pedagógusok korábban azt
gondolták, hogy a munka bevezetése visszaveti a diákok érdeklő-
dését a human tárgyra, s általában az elmélet iránt.

/folyt.köv./

11.50

- 6 -

11.50

/ az Országgyűlés.... 6. folyt./ gy

ennek pontosan az ellenkezője történt: a diákok érdeklődése nőtt
az irodalom, a történelem, a művészetek iránt, s az általános
tanulmányi színvonal is emelkedett. a szülők között akadtak
olyanok is, akik kezdetben ellenszenvvel nézték, hogy gyer-
mekeik fizikai munkát végeznek, mondván, hogy „az én fiának
nincs szüksége arra, hogy ilyen fiatalon dolgozzék... most
már ők is meggyőződtek róla, hogy a munka jó hatást gyakorolt fiaik
és leányaik magatartására, jó irányban formálja jellemüket,
növeli ismereteiket az őket körülvevő világról, s minden
tekintetben eredményesen járul hozzá nevelésükhöz. női ötle-
tal még ma is találkozunk egyes olyan szülőknél, akiknek gyer-
mekei a mezőgazdaságban végzik szakmai gyakorlati munkájukat.
ezek lekicsinylően nyilatkoznak az agrármunkáról, s azt mondják,
„nem azért adtam gyermekem gimnáziumba, hogy kapáljon... az
ilyen szülők, ugy látszik még nem ismerték fel a munka általános
nevelő jellegét, s emellett figyelmen kívül hagyják korunk
egyik legfontosabb folyamatát, azt, hogy a mezőgazdasági munka
a szocialista társadalomban mind több és több tudást, szakmai is-
meretet követel meg, s fejlődése során az ipari munka válfajé-
vá válik.

iskolareformunk alap gondolata, a munka és a tanulás össze-
kapcsolása, teljes elismerést nyert. a munka és a tanulás egysége
a szocialista társadalom iskolájának alapvető jellemvonása.
ezért már marx, és később Lenin is sikra szállt. a munka be-
vonása az iskolai oktatásba, a termelés és a tanulás kapcsola-
tának megteremtése előre lendíti egész oktatási rendszerünk fej-
lődését, a termelés és az iskola szoros kapcsolata megköveteli
az oktatás korszerűségét is és elősegíti a korszerű művelődési
anyag kiválasztását. a tananyag, és a tananyagot csak abban
az iskolában lehet tanítani, amelyik elszákt az őstől. a
termelés és a tanulás egybekapcsolása javítja az ifjúság nevelé-
sét. a munkásosztály, mint aktív, közvetlen nevelési tényező
jelentkezik az iskolában. a munkás máris a pedagógus segítőtársa
lett. az öt plusz egy tanítási rendszerbe, addig bizonyított
munkásai féltő gondjával és szeretettel foglalkoznak a nevelé-
ségi munkával. nemcsak a szakma fogásait igyekeznek el-
sajátíttatni velük, hanem elősegítik emberi, jellembeli fejlő-
désüket is. a tanulók szakmai előrehaladását mellett az oktatási
iskolai tanulmányi eredményüket, érdeklődésüket a fiatalok közötti
környezeti, megkérdezzük tőlük, hogyan és hol szórakoznak, kikkel
tartanak baráti kapcsolatot. a diákok jelenlétére az üzemekben azt
is eredményezi, hogy a munkások érdeklődése egyre növekszik a
tanulás iránt, másrészt üzemi munkájukat is igyekeznek jobban,
felkészültebben elvégezni, mert érzik, hogy magatartásuk
példa lehet a fiatalok előtt.

/folyt. köv./

12.-

- 7 -

12.-

/ az országgyűlés.... 7. folyt./ gy

a munkások sok teleményességgel és ötlettel végzik nevelő tevékenységüket, s úgy foglalkoznak a fiatalokkal, mintha saját gyermekeik lennének. az igazgatókkal és mérnökökkel együtt komoly tantervi munkát végeznek, kezdik kialakítani a szakmatanulás speciális, az öt plusz egyes gimnáziumhoz és a szakközépiskolához alakított tanterveit és tanmenetét. pártunk központi bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány, a szülők, a pedagógusok, az egész társadalom nevében az országgyűlés színe előtt mondok köszönetet azoknak a munkásoknak, technikusoknak, mérnököknek, üzemigazgatóknak, párttitkároknak, azoknak az iparban és mezőgazdaságban dolgozó elvtársaknak és barátainknak, akik valóban erőt, időt és fáradságot nem kímélve segítik ifjúságunk oktatását és nevelését. /taps/.

tisztelt országgyűlés!

az ifjúság nevelésének további javítása oktatási rendszerünk reformjának alapvető feladata. az iskola az ifjúság második otthona. azt akarjuk, hogy ez a második otthon - az elsővel, a családdal - a korszerű műveltség, a szakmai ismeretek, s a tudományos világnézet alapján fejlessze ki a tanulóknak a kommunista erkölcsöt, s a legnemesebb emberi tulajdonságokat. e reformmal arra törekszünk, hogy fiainkból és leányainkból egyenes jellemű, határozott, "szinte munkászerot", becsületes, hazáját és népét szerető, szüleit, családját, embertársait tisztelő, melegszívű emberek váljanak, akik - ahogy a törvénytervezet mondja - odaadással szolgálják a szocializmust, a békét, a népek testvériségének ügyét, építik és védik a nép államát.

tisztelt országgyűlés!

szólni kívánok az egyes iskolatípusokról is. a 8 osztályos általános iskola kitűnően bevált, s így hazánk oktatási rendszerének továbbra is szilárd alapja marad. a jövőben az általános alapműveltség, a szocialista erkölcs és világnézet alapjainak terakása mellett megismerteti a tanulókat a termelőmunka elemivel is és hozzászoktatja őket a társadalmilag hasznos munka végzéséhez. a célunk, hogy az általános iskolát végzettek szilárdabb alapismenetek, mélyebben megalapozott erkölcsi és osztályközi nevelés, erősebb testi felépítés birtokában folytathassák tanulmányaikat oktatási rendszerünk következő láncszemében.

iskolarendszerünk mindenkinek lehetővé teszi és mindenkire megköveteli, hogy elvégezze a 8 osztályos általános iskolát. az elmúlt tanévben a tankötelesek 72 százaléka végezte a 8. osztályt.

/folyt. köv./

12.05

- 8 -

KR

/az országgyűlés... 8. folyt./- szb

ez - bár nemzetközi viszonylatban is kimagasló eredmény, - azt is mutatja, hogy még elég jelentős azoknak a száma, akik különböző okok miatt nem fejezik be az általános iskolát. az új törvény a tankötelezettséget felemeli, s ezt a 6. életévtől számított 10 tanévre terjeszti ki. a tankötelezettség kiterjesztése egyrészt azt a célt szolgálja, hogy minden gyermek befejezze az általános iskolát, másrészt pedig szélesíti a továbbtanulási lehetőségeket. azok a fiatalok, akik az általános iskola 8. osztályának elvégzése után azonnal nem iratkoznak be sem középiskolába, sem ipari tanuló iskolába, s munkába sem állnak, a kétéves továbbképző iskolákban folytatják tanulmányaikat.

hazánkban évről-évre nő azoknak a fiataloknak a száma, akik az általános iskola 8. osztályának elvégzése után tovább tanulnak. tavaly az általános iskolát végzettek 43 százaléka tanult tovább a közép-, 23 százaléka a továbbképző-, és 30 százaléka az ipari tanuló iskolákban. az általános iskolát végzettek 96 százaléka tehát valamilyen formában már továbbtanul. lassan érlelődnek tehát a feltételei annak is, hogy a tankötelezettséget még jobban kiterjesszük és bevezessük az általánosam kötelező középiskolai oktatást.

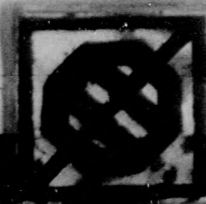
a legnagyobb változásokat a középfokú oktatás terén hajjúk végre. ez érthető, mert az az ellentmondás, ami a szocialista társadalom egyre növekvő igényei és az oktatási rendszer között fennáll, a legélesebben a középiskolákban jelentkezik. a régi típusú gimnázium már nem felel meg a 14-18 éves ifjúság nevelésére és képzésére iránt támasztott igényeknek. a középiskola két alapvető típusát akarjuk kialakítani: a megreformált gimnáziumot és a teljesen új szakközépiskolát. a gimnáziumban a tanulók valamely szakmában olyan - a heti egy napos üzemi gyakorlatok során szerzett - előképzettséget nyernek, amelynek birtokában az adott szakmában az érettségi után rövid idő alatt még a kulturájú szakmunkások lehetnek. a szakközépiskola megteremtése a magyar oktatási rendszerben forradalmi jelentőségű tény. ezzel a szakképzés középiskolában valószínű megvalósul, s ennek eredményeként a szocialista munkásosztály szellemi és műveltségi színvonalát gyorsan emelkedik. a szakközépiskolában a tanulók 4 év alatt érettségit, s egy szakmában teljes képzettséget nyernek. a törvényjavaslat előkészítése során sokan vitatták, vajon lehetséges-e 4 év alatt megtanulni mindazt, ami szükséges az érettségi bizonyítványhoz, s ezzel egyidőben elsajátítani valamely szakmát. sokan lehetetlennek tartották a szakközépiskola megvalósítását. a munkások szakközépiskolai osztályokban szerzett tapasztalatok alapján nyugodtan állíthatjuk, hogy a szakközépiskolában az érettségi anyaga mellett egy szakma elsajátítása sikeresen megvalósítható. a szakközépiskola céljának kitűzésénél figyelembe vettük azt a vitathatatlan tény is, hogy az ipar korszerűsítésének, a műszaki és a technikai színvonal emelkedésének irányában változik meg a szakmunkás fogalma is.

/folyt. köv./

12.10

- 9 -

KR

/az országgyűlés... 9. folyt./- szb

a modern ipar a szakmunkástól egyre inkább a gépek működési elvének ismeretét, azok kezelését, hibáinak kijavítását igényli. maga az ipar fejlődése állítja előtérbe, s kívánja meg a szakközépiskolai képzés fokozatos bevezetését és széleskörű kiterjesztését.

a törvényjavaslat a ma működő középiskolák között felsorolja a technikumokat is. a technikumok létrehozása tíz évvel ezelőtt a kulturális forradalom fontos vívmánya volt, megítélte az első lépést a termelés és a tanulás összekapcsolásában, s így utat mutatott a szocialista iskolarendszer megteremtéséhez. a technikumok az elmúlt 10 év alatt több ezer fiatalot neveltek, közülük sokan kiváló szakemberek lettek, akik szocialista iparunk parancsnoki posztjain áldozatos és eredményes munkát végeznek. a fejlődő ipar és mezőgazdaság igényeit azonban a középfokú technikusképzés ma már nem elégíti ki. sok szakmában - különösen az ipar fejlődésének gerincét jelentő elektromos és gépipari szakmákban - már a szakmunkásokat is érettségizett fiatalemberekből idekezznek kiképezni. érthető, hogy a technikustól, - aki a termelés mechanizmusában a szakmunkás és a mérnök között foglal helyet - többet kívánunk. ezért tartalmazza a törvényjavaslat a technikusképzés továbbfejlesztését és főiskolai szintre emelését. az elmúlt évben megkezdtük a középfokú technikumok létrehozását is. jelenleg 2 ipari és 10 mezőgazdasági középfokú technikum van az országban, amelyek vagy már működnek, vagy pedig

a közeli hetekben kezdik meg működésüket. a népgazdaság egyre növekedő igényei merítik fel, hogy mindenütt, ahol a legfontosabb feltételek, tehát először oktatók vannak, az egyetemen, a tudományos kutatóintézetek mellett, ipari és mezőgazdasági nagyüzemekben felsőfokú technikumokat hozzunk létre. az új felsőfokú technikumok létrehozásával nem szabad addig várni, amíg a lehető legjobb feltételeket, épületeket, laboratóriumokat, kollégiumokat, - hogy úgy mondjam a krétától a felsőfokú technikum - futballcsapatáig - mindent megteremtünk. mindenütt, ahol erre megfelelő oktató, legminimálisabb igények kielégítésére alkalmas tanterv és felszerelés adva van, már lehet egy-egy felsőfokú technikum évfolyamot nyitni. bizunk abban, hogy ha kezdetben nem is, de orfósításaink nyomán egy idő múltán ezek is minden szempontból mintaszerű intézményekké válnak.

a népgazdaságunk évről-évre növekedő számban van szükség kommu-nista szakemberekre. jól lehet megméri a népgazdaságunkban nagy számban dolgoznak és munkájuk nyomán közmunkássá válnak örvendnek önmunkomunista értelmiségiek, a társadalom szocialista fejlődését, s az abból adódó követelményeket figyelembe véve a nagygyetemen kerülő és ott tanuló fiataloktól teljes joggal várjuk el, hogy mindent megtegyenek, hogy kommunista szakemberekké váljanak. éppen ezért egyetemenk alapvető feladata a kommunista szakemberek képzése. olyan mérnökökre, orvosokra, közgazdászokra, jogászokra, agrármérnökökre, pedagógusokra és más gyakorlati szakemberekre van szükségünk, akik jól ismerik szakmájukat, s azt a gyakorlatban tudják alkalmazni, képesek arra, hogy az ipar, a mezőgazdaság, a köznevelésben, a kultúra terén az élenjáró eljárások és módszerek megteremtését irányítsák, s módfeleljenek mindezeknek a társadalom, politikai és világnézeti követelményeknek, amelyek a szocializmus építését szolgálják. a szocializmus építését támogatják.

/folyt. köv./

12.15

- 16 -

/az országgyűlés... 10. folyt./ gy

a célok elérése érdekében a törvényjavaslat egyetemünket és főiskoláinkat, azok oktató-nevelő munkáját is közelebb akarja hozni az élethez, a szocialista építőmunka gyakorlatához. tovább javítjuk az egyetemi felvételi rendszert, elsősorban azokat vesszük fel az egyetemekre, akik a középiskola befejezése után legalább egy évet gyakorlati munkában töltöttek. minden szakon növeljük a hallgatók szakmai gyakorlatainak idejét és szerepét. tovább emeljük az egyetemek oktató-nevelő és tudományos munkájának színvonalát. az egyetemekre bizzuk és szervezzük a végzett szakemberek továbbképzését a különböző jellegű és időtartamú tanfolyamokon. a szakmérnök, a mérnök-közgazdász, a szakorvos és általában az orvostovábbképzés megszervezése szakemberek képzésünk nagyon fontos vívmánya.

kulturális forradalmunk nagy eredménye a felnőttoktatás hálózatának széleskörű kiterjesztése. az elmúlt évben a dolgozók iskoláiban, az esti és levelező tagozatokon 185 000 ember tanult. az ipar és mezőgazdaság fejlődése, a gépek egyre szélesebbkörű alkalmazása a felnőttektől is megköveteli, hogy éljenek a társadalmi rendszerünk által nyújtott lehetőségekkel és szüntelenül bővítsék szakmai ismereteiket, növeljék általános és politikai műveltségüket.

nappalainkban az iskolák jellege abban az értelemben is megváltozik, hogy nemcsak az ifjúság, hanem a felnőttek, „második otthonává, válnak. egyes iskolatípusokban az „öregdiákok, száma eléri, sőt túlhaladja a „kisdiaákokét,„ így például az elmúlt tanévben az első osztályosok száma a gimnáziumok nappali tagozatain 45 000, s a dolgozók gimnáziumában 42 000 volt. az ipari és mezőgazdasági technikumok esti és levelező tagozatain több felnőtt tanuló, mint amennyi fiatal ugyanezeknek az iskolatípusoknak nappali tagozatain. a törvényjavaslat tovább megy a megkezdett úton, s a felnőtt dolgozók oktatását az iskola-rendszer szervezi, - az ifjúság oktatásával és nevelésével egyenértékű részévé emeli. ennek megfelelően többet kell foglalkozni a felnőtt oktatás módszereivel és jó tapasztalataival, s többek között pedagógiai szaklapjainknak és általában a pedagógiai tudománynak, - amely eddig alig foglalkozott a fontos kérdéssel - nagy gondot kell fordítani a dolgozók oktatása elméleti és módszertani kérdéseinek megoldására.

a törvényjavaslat előkészítése során viták folytak az oktatás-ügy egységes irányításának elvéről. egyesek ezt a helyes elvet felhívták, s azt gondolták, hogy az egységes irányítás legfőbb feltétele a felügyeleti jog gyakorlása az iskolák felett. ezek megelégedtek arról, hogy az egységes irányítás elvének gyakorlati megvalósítását végső soron nem az dönti el, hogy melyik iskola típus melyik minisztérium hatáskörébe tartozik, hanem az, hogy valamennyi iskola irányításában egységes politikai, pedagógiai és módszertani elvek érvényesüljenek.

/folyt. köv./

12.25

- 11 -

HR

/az országgyűlés... 11. folyt./ gy

ezért a felesleges átszervezések elkerülése érdekében most az iskolák szervezeti hovatartozásának kérdésében változásokat nem javasolunk, az egységes irányítás helyes elveit a jelenlegi felügyeleti rendszer mellett is mindenütt érvényre juttatjuk, s közben tovább gyűjtjük a tapasztalatokat, hogy később helyesen tudjuk eldönteni az iskolák szervezeti hovatartozását, az azonban már ma is bizonyos, hogy a jövőben a helyi és megyei tanácsok szerepe az iskolák irányításában tovább növekszik.

kedves elvtársak! tisztelt országgyűlés!

az iskolareform hosszú időre szóló célokat állít a kormány és a társadalom elé. megvalósítása szívós, áldozatkész munkát követel. az új iskolarendszer kialakítását a törvényjavaslat elfogadásával még nem tekinthetjük megvalósítottnak. az új oktatási törvény kijelöli az iskolarendszer felépítésének kereteit. e kereteket tartalommal kell megtölteni s ez a jövő feladata. gondoskodni kell az új iskolatípusok megfelelő tanterveinek és tankönyveinek elkészítéséről. ennek során meg kell szüntetni a túlterhelést, amely ma a tanulók és pedagógusok vállait egyaránt nyomja. a túlterhelésnek a tantervi és tankönyvi okok mellett pedagógiai és módszertani okai is vannak. nemcsak a tananyag-tulmértézettsége okozza a túlterhelést, ha vannak még pedagógusok, akik a feladatokat abban látják, hogy feladják és visszakérdezzék a leckét, a tankönyv lapját, akár csak 25 oldal terjedelmű, a túlterhelést még sem lehet megszüntetni. a túlterhelés megszüntetését a pedagógus úgy segítheti elő, ha úgy tanít és magyaráz, hogy az anyag lényegét, fő összefüggéseit a tanulók már az órán megértik és elsajátítják.

a pedagógiai tudomány minden eddigi eredményének mozgósításával hozzá kell látni ahhoz, hogy a munka bevezetésével nyert óriási nevelőerőt megfelelően hasznosítsuk az oktatás- és nevelés egész folyamatában. a munkaoktatás bevezetése fordulatot követel az iskoláról eddig vallott nézetekben és szemléletben. a gyakorlati oktatás nemcsak a szaktanárok és nemcsak a természet-tudományos tárgyakat oktató pedagógusok, hanem az egész tantestület személyes ügye, a munkaoktatás pedagógiája, módszertana még nincs a részletekig kidolgozva, úgy, ahogy más tárgyaké. ez érthető, hiszen az irodalmat, a matematikát évszázadok óta oktatják iskoláinkban, de a munkaoktatást most kezdjük el, és a módszertanát is menetközben alakítjuk ki. éppen ennek érdekében szükséges, hogy felemeljük a szavunkat az egyes helyeken mutatkozó téves szemlélet és gyakorlat ellen. gyakran tapasztaljuk, hogy az öt plusz egyes rendszerű iskolákban a heti egy napos üzemi munka címén a jó szándékú üzemi mérnökök és technikusok új műszaki jellegű elméleti tárgyat iktatnak be a tananyagba. ezt nem tartjuk helyesnek, az üzemben eltöltött idő túlnyomó többségét munkával, s nem előadások hallgatásával kell eltölteni. a szakmai oktatás elméleti részét össze kell hangolni és ahol lehet, be kell építeni az iskolában oktatott tárgyak: főleg a matematika, fizika, kémia, biológia, a rajz tananyagába. masutt a diákokat állandóan, egyhangú, semmiféle szakismereteket nem igénylő lényegében napi-csúszamos munkán foglalkoztatják: ez sem helyes és nevelési szempontból visszajára fordulhat. az öt plusz egyes oktatási rendszer legfontosabb alapelve az iskolában eltöltött öt nap az üzemben eltöltött egy nap közötti összhang.

/folyt. köv./

12.35

- 12 -

/az országgyűlés... 12. folyt./- szb

ennek érdekében nagy gonddal és felelősséggel kell pedagógiailag megalapozni az üzemekben eltöltött idő foglalkoztatási tervét. rendezni kell az üzemek és iskolák kapcsolatainak egyéb megoldatlan kérdéseit is. biztosítani kell a gyakorlati oktatás nyersanyag-szükségletét, azokat a munkásokat és műszakiakat, akik résztvesznek az ifjúság szakoktatásában, fel kell fegyverezni a legszükségesebb pedagógiai ismeretekkel. emellett fel kell készülni arra is, hogy a végrehajtás során újabb igények és problémák merülnek fel, hiszen a reform olyan mélyreható változásokat idéz elő, nemcsak az iskolában, hanem az üzemekben, - de az élet egyéb területein is, - amelyek minden részlete előre nem is látható.

tisztelt országgyűlés! sokszor hangoztattuk, hogy a szocialista oktatási rendszer megteremtése az egész társadalom ügye. örömmel állapíthatjuk meg, hogy az irányelvek országos vitája nagy nemzeti mozgalmat bontakoztatott ki az iskola megsegítése érdekében. az elmúlt évben például, a társadalom több mint 120 millió forinttal segítette az iskolaépítést, műhelyek és szertárak fejlesztését.

az oktatás, a nevelés és a szakemberképzés társadalmi támogatása hasznos formájának bizonyult a társadalmi ösztöndíjrendszer. az üzemek, termelőszövetkezetek, tanácsok és más állami szervek, tömegszervezetek alapozták meg anyagilag a tehetséges munkás és parasztyermekek, s a tehetséges, arra érdemes felnőttek tanulását.

a társadalom és az iskola kapcsolatainak megszilárdításában döntő szerepük van a tanácsoknak. az általános iskolák és ma már a gimnáziumok közvetlen irányítása is a tanácsokra tartozik. ezt a munkát nem lehet a tanács művelődési osztálya, részort, feladatának tekinteni, ott járnak el helyesen, ahol az iskola munkájával a tanács egésze foglalkozik. az iskola helyzetének, a reform megvalósítása menetének rendszeresen kell szerepelnie a tanács napirendjén. a helyi tanács leginkább hivatott arra is, hogy a társadalom különböző rétegeitől, szerveitől jövő segítségnyújtást koordinálja és a legfontosabb iskolai feladatok megoldására irányítsa.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség tegye az ifjúság soraiban végzett munkája központi feladatává az oktatási rendszer reformjában foglalt képzési és nevelési célok megvalósításának elősegítését. a munka bevezetése az oktatásba, a tanulóifjúság közvetlen kapcsolatait a munkás-fiatalokkal a kommunista nevelés új lehetőségei előtt is. nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a segédkezés a reform megvalósításában a fiatalok újabb és újabb tömegeit hódítja meg a magyar kommunista ifjúsági szövetség számára az üzemekben és az iskolákban egyaránt.

az iskola és a társadalom legközvetlenebb kapcsolatát a pedagógus és a szülő, az iskola és a szülői munkaközösség alkotja. elismeréssel adózunk a magyar nők országos tanácsának, amely odandó, lelkes munkát végez. szülői munkaközösségek tevékenységét az iskolai alapvető oktatási és nevelési célkitűzéseinek megvalósítására kell irányítani.

/folyt. köv./

12.45

- 13 -

/az országgyűlés... 13. folyt./ z b

a szülői munkaközösségek tevékenységében - a jelenleginél jóval nagyobb mértékben kell résztvenni az édesapáknak is, a nevelésben az édesanyáknak és az édesapáknak azonos kötelességei vannak, s ennek tükröződnie kell a szülői munkaközösségek tevékenységében is, amelyek ma még főleg az édesanyák és bizonyos mértékben a nagymamák testületei. /derültség./ engedjék meg, hogy e helyről is felhívjam az édesapák figyelmét arra, hogy a szülői munkaközösségek nem nélkülözhetik az ő személyes támogatásukat sem.

tisztelt országgyűlés!

a törvényelőkészítő viták során állandóan hangoztattuk, hogy a tanítási rendszerünk továbbfejlesztésének középponti alakja a pedagógus. Ha ez a megállapítás igaz volt a reform előkészítése és kidolgozása időszakában, százszorosán igaz most, amikor a reform végrehajtásáról van szó. A társadalom segítése nélkülözhetetlen a reform megvalósításához, de a szocialista iskola megteremtésének fő feladatai a pedagógus vállaira nehezednek, az a nagy munka, ami az egész nemzet életére hat - végső soron rajtuk áll, vagy bukik.

a pedagógusok az ifjúság műveltségének és világnézetének kialakításával egész népünk műveltségének alapjait rakják le. az iskolán kívül is oktatnak és nevelnek, a fővárostól a legeldugottabb tanyákig főleg rájuk hárul a nép művelésének ezernyi teendője, értelmiségünk törzsét, legnagyobb számú hadosztályát hazánk lelkes, munkaszerető óvónői, tanítói és tanárai alkotják, éppen ezért az iskolareform törvényé emelésének napján bizalommal, nagy megbecsüléssel, forró elvtársai, baráti szeretettel üdvözöljük hazánk minden nevelőjét. /nagy taps./ a párt, a kormány, a magyar országgyűlés, az egész magyar nép nevében köszönjük nekik azt az áldozatos, nagyszerű munkát, amit az iskolareform megvalósításáért, ifjúságunk szocialista neveléséért végeznek. népünk legnagyobb követségét, jövőjét: az ifjúság nevelését bizza a pedagógusokra. nem lehet magasabb és szebb életcél, mint eleget tenni a feladatnak, s eredményesen oktatni és nevelni, szocialista emberré formálni hazánk ifjúságát. ez megköveteli a pedagógusoktól, hogy szüntelenül képezzék magukat, ismerjék szaktárgyuk és a pedagógia legújabb eredményeit; világnézetben és kulturális ismeretekben együtt haladjanak az általános fejlődéssel. meg vagyunk győződve arról, hogy nevelőink - most már az új oktatási rendszerről szóló törvény segítségével, - a társadalom erőinek közreműködésével, méltóan a nemzet bizalmára, továbbra is büszkülettel fogják teljesíteni nagyszerű hivatásukat.
/folyt.köv./

12.51

- 14 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

/az országgyűlés 9. folyt./ 1 bekezdés 16 sorától a szöveg helyesen:

az elmúlt évben megkezdtek a felsőfokú technikumok létrehozását is. jelenleg 2 ipari és 16 mezőgazdasági felsőfokú technikum van az országban, amelyek...

KE

/az országgyűlés... 14. folyt./ gy

kedves elvtársak! tisztelt országgyűlés!

én abban a nagy megtiszteltetésben részesültem, hogy mint az iskolareform kidolgozására a kormány által életrehívott társadalmi bizottság elnöke résztvehettem a törvényjavaslat kidolgozásában. közel kétéves munka személyes tapasztalatai alapján mondhatom: a bizottság minden tagja felelőssége teljes tudatában, legjobb tudása szerint, nagy akarattal és szorgalommal vett részt abban a munkában, amelynek gyümölcse most jóvágyasunkat várja. engedjék meg, hogy hazánk legfőbb törvényhozó testülete előtt mondjak a párt, a kormány, a nép nevében köszönetet az iskolareform kidolgozására létrehozott bizottság minden tagjának /nagy taps/. kérem őket, hogy a jövőben ugyanolyan szeretettel és lelkesedéssel dolgozzanak a törvény végrehajtásában, mint amilyen szeretettel és lelkesedéssel vettek részt annak kidolgozásában.

tisztelt országgyűlés!

abban a mély meggyőződésben, hogy az új oktatási rendszerről beterjesztett törvényjavaslat elfogadásával nagy nemzeti ügyet szolgálunk, kérem az igen tisztelt országgyűlést: a törvényjavaslatot fogadja el s iktassa törvényeink sorába /nagy taps/.

/folyt. köv./-

12.55

- 15 -

KE

/ az országgyűlés... 15. folyt. / gy

erdei Lászlóné, szabolcs-szatmár megye képviselője előjáróban hangsúlyozta: már az oktatási reformtervezet vitájában bebizonyosodott, hogy a szülők nagyrésze helyesléssel fogadta iskolarendszerünk átforgalmazásának gondolatát, hogy oktatási intézményeink megfelelnek új, szocialista társadalmunk követelményeinek.

- nagyfontosságúnak tartom a reform-javaslat harmadik paragrafusát - mondotta ezután -, amely 10 évre emeli fel a tankötelezettség idejét, ez azt jelenti, hogy a szülő és a pedagógus 16 éves koráig nevelheti együtt a gyerekeket. jobban felkészíthetik őket az életre, tanulmányaik folytatására. megnyugvás ez a szülő számára, biztonságérzetet ad a gyerek jövőjét illetően, ugyanakkor jelentős eredmény a társadalom szempontjából is. ha megvalósulnak oktatási reformunk céljai, az élet minden területén megalapozottabb tudású, kulturáltabb fiatalok kezdenek munkához, s kapcsolódnak be szocialista társadalmunk építésébe. az oktatási reform-törvényjavaslat kulturális forradalmunk egyik legjelentősebb vívmánya, - hangsúlyozta erdei Lászlóné, majd arról szólott:

- számolnunk kell azzal, hogy ma még nem minden szülő érti, miért van szükség arra, hogy gyereke tovább járjon iskolába, többet tanuljon. a reform céljait egész dolgozó népünk munkájára, összefogására alapoztuk, s erre kell támaszkodnunk a megvalósításban is. mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy a ma még maradian gondolkodó szülők rájösszenek, mit kíván tőlük gyermekeik és a társadalom érdeke.

a felszólaló kitért arra, hogy az ifjúság nevelésének érdekében meg kell teremteni a szülői ház és az iskola nevelő munkájának tökéletes összhangját.

- a szülő és a pedagógus egymásra van utalva. nem boldogulhatnak egymás nélkül. makarenko mondotta: „aki gyereket nevel, történelmet formál, „ történelmi feladat áll tehát előttünk, az új típusú szocialista ember megteremtésének nemes hivatása. ezt kívánják sokrétűen segíteni a magyar népmozgalom aktivistái és a szülői munkaközösségek tagjai is - mondotta végül erdei Lászlóné, majd bejelentette, hogy az oktatási reform-törvényjavaslatot elfogadja és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

/folyt. köv./
14.42

- 16 -

HR

/ az országgyűlés... 16. folyt. / - szb

a reformvita következő felszólalója madarász Istvánné Szabolcs-szatmár megyei képviselő volt. hangoztatta, hogy a reform téziseinek megvitatásával, jóváhagyásával nem zárul - nem is zárulhat - le a munka, amelynek célja az iskola és az élet kapcsolatának szorosabbá tétele, ifjúságunk általános és szakmai műveltsége színvonalának emelése és a szocialista erkölcs, világnézet kiakasztása.

- nagyjelentőségűnek tartom a törvényjavaslatot, mert a reform megvalósítása nagyban hozzájárul majd népünk, egész munkásosztályunk műveltségi színvonalának emeléséhez, a munkás- és parasztfiatalok kulturáltságának növeléséhez, szakmai ismeretei bővítéséhez, - mondotta. - ma az iskolaköteles koru gyerekek 99 százalékára jár általános iskolába, s ezzel messze meghaladtuk a horthy-korszak iskoláztatási eredményeit. általános iskolai pedagógusainknak, a középfokú oktatás irányítóinak azonban a következő években figyelemmel kell lenniük arra is: a tanköteles koru gyerekek ne csak megkezdjék, hanem be is fejezzék kötelező tanulmányaikat.

- nagy gondot kell fordítanunk iskolarendszerünk továbbfejlesztésekor a szakközépiszint hálózatának kiépítésére is. ennek megvalósítása véleményem szerint ugrásszerűen növeli majd munkásosztályunk általános és szakmai műveltségét, s az eddiginél lényegesen magasabb színvonalú tudással rendelkező szakmunkás-utánpótlást biztosít. nem túlzás, ha azt mondom: a szakközépiszint rendszerének fejlődésével 15-16 év alatt nagyjelentőségű változás következik majd be munkásosztályunk műveltségi színvonalában, s gyárunkban, üzemeinkben, a gépeknél és a munkaadóknál túlsúlyba kerülnek a középfokú szakmai és általános műveltséggel rendelkező munkások. az iskolareform végrehajtásával, a szakközépiszint hálózatának megszervezésével valósággá válik a valaha megvalósíthatatlannak hitt elképzelés: a magyar munkások, az egyszerű dolgozók kitűnő ismerői és tudói lesznek a legújabb technika elméleti és gyakorlati alkalmazásának, irányító, értői a legbonyolultabb munkafolyamatoknak is - mondotta.

a reformtervezetet elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

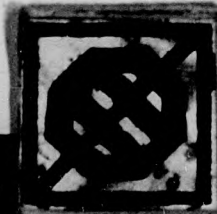
nagy Antal Komárom megyei képviselő a mezőgazdasági szakoktatás jelentőségét méltatta. a mezőgazdaság szocialista átszervezése és - ami ezzel együtt jár - az új gépek, korszerű termelési eljárások, vegyszerek alkalmazása, stb. parancsolóan megköveteli a mezőgazdasági szakoktatás színvonalának emelését. fejlődő mezőgazdasági nagyüzemeinkben minden posztra megfelelően képzett szakembert kell állítani, s ez vonatkozik a szakmunkásokra éppen úgy, mint a technikusokra és a mérnökökre.

/folyt. köv./

14.46

- 17 -

HR

/ az országgyűlés.... 17. folyt./ gy

az oktatási hálózat már kiépült, és az oktatók túlnyomó többségének elméleti és gyakorlati felkészültsége egyaránt elegendő a feladatok megoldására.

néhány éve még csak az állami gazdaságoknál jelentkezett a mezőgazdasági szakmunkás-szükséglet, ma azonban - amikor nem egy termelőszövetkezetünk is a specializálódás útjára lépett - ez az igény már igen nagy követelményeket támaszt a szakoktatással szemben. a földművelésügyi minisztérium a második ötéves terv időszakában százezer mezőgazdasági szakmunkás kiképzését vette tervbe, akik közül tízezer a fiatal tanulóképzés, a többi pedig a felnőtt szakmunkásképzés keretében szerzi meg majd a szükséges ismereteket. e terv megvalósításához megvannak a reális feltételek és jelenleg 21 szakmában folyik már az oktatás, pillanatnyilag azonban az országban még nem ismerik eléggé ezeket a lehetőségeket. az illetékes szerveknek tehát fel kell hívniuk erre a nagyon fontos kérdésre - az érdekeltek figyelmét, hogy fejlődő szocialista mezőgazdaságunk minél hamarabb megkaphassa a ma már nélkülözhetetlen szakmunkásáradat.

hiányok vannak még a szakképzett mezőgazdasági technikusokban is. termelőszövetkezeteinkben jelenleg mintegy 1 700-an dolgoznak képesítésükkel magasabb - mérnöki - beosztásban. a mezőgazdasági technikumokra és különösen a felsőfokú technikumokra vár a feladat, hogy minél rövidebb idő alatt megkezdhesse munkáját az a több mint 40 000 közép- és felsőfokú képesítéssel rendelkező mezőgazdász és kertész, akire rövidesen szüksége lesz a mezőgazdaságnak. a földművelésügyi minisztérium távlati oktatási terve szerint a következő két évtizedben két- és felsőfokú mezőgazdasági mérnököket képeznek ki, mint azelőtt 30 év alatt, a szakképzett technikusok száma pedig a jelenleginek mintegy négy- és félszeresére nő.

a törvényjavaslatot a komárom megyei képviselőcsoport és maga nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

14.50

- 18 -

W

az országgyűlés... 18. folyt./- szb

benke Lajosné pest megyei képviselő hozzászólásában igen jelentősnek mondotta a tankötelezettség időtartamának felemelését. egy állam oktatási rendszerének, egy nép műveltségének alapvető fokmérője ugyanis az, milyen időtartamig részesülnek állampolgárai szervezett, egységes, kötelező oktatásban. a horthy-rendszer is bevezetett kötelező népoktatásról, azonban ez akkor a munkásság és parasztság gyermekei számára szinte kizárólag csak az elemi iskola negyedik, igen jó esetben hatodik osztályának elvégzését jelentette. s ebben az igen alacsony színvonalú oktatásban is viszonylag igen kevesen részesültek, ezzel szemben ma már egy-egy korosztálynak 75 százaléka megszerzi az általános iskolai végzettséget, ami nyolc éven át megszakítás nélkül tartó tanulást jelent. a még lemorzsolódó 25 százalékon akar segíteni a mostani törvényjavaslat, amikor tíz évre - 6-16 éves korig - emeli fel a tankötelezettség időtartamát. jogos és indokolt ez a rendelkezés, mivel nagyüzemeink, szocialista mezőgazdaságunk egyre magasabb színvonalú általános műveltséggel rendelkező dolgozókat kíván. úgy kell tehát nevelnünk ifjúságunkat, hogy az iskolából kikerülve a fiatalok meg tudjanak felelni szocialista társadalmunk igényeinek.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

achátsz Imre, baranya megye képviselője hangsúlyozta: szülők és pedagógusok egyaránt tudják, hogy a gondjaikra, felelősségükre bízott gyermek a kiteljesedő szocializmus legfőbb reménysége. úgy tekintünk ifjúságunkra, mint a kommunizmus leendő építőire, mondotta többek között, majd így folytatta:

- gyermekeink jólétét, boldogulását az a körülmény szabja meg, hogy megismerik-e kora fiatalságukban a jól végezett munka örömét, tudnak-e, akarnak-e szívesen, s nem kényszerűségből dolgozni. a törvényjavaslat világosan kifejezésre juttatja szocialista társadalmunk igényét: „váljék szorosabbá iskoláink kapcsolata az élettel, a gyakorlattal, a termeléssel. minden iskolatípus készítse elő tanulóit a termelőmunkában való részvételre.

a felszólaló a továbbiakban a gazdasági szakoktatás, a közgazdasági technikumok helyzetének néhány kérdésével foglalkozott, majd arról szólt:

/folyt. köv./

14.58

- 19 -

W

/ az országgyűlés.... 17. folyt./ gy

az oktatási hálózat már kiépült, és az oktatók túlnyomó többségének elméleti és gyakorlati felkészültsége egyaránt elegendő a feladatok megoldására,

néhány éve még csak az állami gazdaságoknál jelentkezett a mezőgazdasági szakmunkás-szükséglet, ma azonban - amikor nem egy termelőszövetkezetünk is a specializálódás útjára lépett - ez az igény már igen nagy követelményeket támaszt a szakoktatással szemben. a földművelésügyi minisztérium a második öt éves tervében százezer mezőgazdasági szakmunkás kiképzését vette tervbe, akik közül tízezer a fiatal tanulóképzés, a többi pedig a felnőtt szakmunkásképzés keretében szerzi meg majd a szükséges ismereteket, e terv megvalósításához megvannak a reális feltételek és jelenleg 21 szakmában folyik már az oktatás, pillanatnyilag azonban az országban még nem ismerik eléggé ezeket a lehetőségeket. az illetékes szerveknek tehát fel kell hívniuk erre a nagyon fontos kérdésre - az érdekeltek figyelmét, hogy fejlődő szocialista mezőgazdaságunk minél hamarabb megkaphassa a ma már nélkülözhetetlen szakmunkásáradat.

hiányok vannak ma még a szakképzett mezőgazdasági technikusokban is, termelőszövetkezeinkben jelenleg mintegy 1700-an dolgoznak képesítésüknél magasabb - mérnöki - beosztásban. a mezőgazdasági technikumokra és különösen a felsőfokú technikumokra vár a feladat, hogy minél rövidebb idő alatt megkezdhesse munkáját az a több mint 40 000 közép- és felsőfokú képesítéssel rendelkező mezőgazdász és kertész, akire rövidesen szüksége lesz a mezőgazdaságnak. a földművelésügyi minisztérium távlati oktatási terve szerint a következő két évtizedben két- és felsőfokú mezőgazdasági mérnököt képeznek ki, mint azelőtt 30 év alatt, a szakképzett technikusok száma pedig a jelenleginek mintegy négy- és félszeresére nő.

a törvényjavaslatot a komárom megyei képviselőcsoport és maga nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

14.50

- 18 -

Handwritten signature

/ az országgyűlés... 18. folyt./- szb

benke Lajosné pest megyei képviselő hozzászólásában igen jelentősnek mondotta a tankötelezettség időtartamának felemelését. egy állam oktatási rendszerének, egy nép műveltségének alapvető felmérője ugyanis az, milyen időtartamig részesülnek állampolgárai szervezett, egységes, kötelező oktatásban, a horthy-rendszer is beszélt kötelező népoktatásról, azonban ez akkor a munkásság és parasztság gyermekei számára szinte kizárólag csak az elemi iskola negyedik, igen jó esetben hatodik osztályának elvégzését jelentette, s ebben az igen alacsony színvonalú oktatásban is viszonylag igen kevesen részesültek, ezzel szemben ma már egy-korosztalynak 75 százaléka megszerzi az általános iskolai végzettséget, ami nyolc éven át megszakítás nélkül tartó tanulást jelent, a még lemorzsolódó 25 százalékon akar segíteni a mostani törvényjavaslat, amikor tíz évre - 6-16 éves korig - emeli fel a tankötelezettség időtartamát, jogos és indokolt ez a rendelkezés, mivel nagyüzemeink, szocialista mezőgazdaságunk egyre magasabb színvonalú általános műveltséggel rendelkező dolgozókat kíván, úgy kell tehát nevelnünk ifjúságunkat, hogy az iskolából kikerülve a fiatalok meg tudjanak felelni szocialista társadalmunk igényeinek.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

achátsz Imre, baranya megye képviselője hangsúlyozta: szülők és pedagógusok egyaránt tudják, hogy a gondjaikra, felelősségükre bízott gyermek a kiteljesedő szocializmus legfőbb reménye, úgy tekintünk ifjúságunkra, mint a kommunizmus leendő építőire, mondták többek között, majd így folytatta:

- gyermekeink jólétét, boldogulását az a körülmény szabja meg, hogy megismerik-e kora fiatalságukban a jól végezett munka örömét, tudnak-e, akarnak-e szívesen, s nem kényszerűségből dolgozni, a törvényjavaslat világosan kifejezésre juttatja szocialista társadalmunk igényét: „váljék szorosabbá iskoláink kapcsolata az élettel, a gyakorlattal, a termeléssel, minden iskolatípus készítse elő tanulóit a termelőmunkában való részvételre.

a felszólaló a továbbiakban a gazdasági szakoktatás, a közgazdasági technikumok helyzetének néhány kérdésével foglalkozott, majd arról szólott:

/folyt. köv./

14.58

- 19 -

Handwritten signature

/az országgyűlés... 19. folyt./- szb

- az új szakközépiskoláknak fontos szerepük lesz a fizikai munkára képző intézmények másodrendűségének megszüntetésében, a munkásosztály műveltség színvonalának emelésében, valamint a szellemi és fizikai munka közti lényeges különbségek kiegyenlítésében. a szülők gyermekeik pályaválasztásakor már eddig is az iskolákat részesítették előnyben, amelyek nem csupán általános műveltséget, hanem szakmát is adtak, ezért előremutató és helyességgel fogadott cél a szakközépiskolák rendszerének kialakítása.

- a szocialista humanizmus egyik legemlékezősebb vonása az - s ez az elv érvényesül az oktatási reformtervezetben - hogy minden ember számára, születésétől, vagyoni helyzetétől függetlenül biztosítja képességei szabad kifejtésének lehetőségét. ezért pedagógus-társaim nevében is mondom: kulturális fejlődésünkben hatalmas előrelépést jelent a törvényjavaslat, az iskolareformot előkészítő kísérletek idején bebizonyosodott, hogy pedagógusaink megszívlelték ady endre szavait: „... zengi be az iskolát, az élet is derűs iskola lesz,,

a törvényjavaslatot mind a baranya megyei képviselőcsoport, mind a maga nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

15.03

- 20 -:

ha élet

j a v i t á s !

az országgyűlés 15. folyt. első bekezdésének alulról számított második sorában helyesen:

... intézményeink megfeleljenek új, szocialista társadalmunk...

..

KG

/az országgyűlés... 20. folyt./vm

ebédszünet után elsőnek kelen béla budapesti képviselő szöveget felhangsúlyozta:

- oktatási rendszerünk reformját szocialista fejlődésünk, a követelmények fokozatos emelkedése parancsoló szükségszerűségként vetette fel, s a szülők, pedagógusok százezreinek részvételével lezajlott vita egyértelműen bizonyította, hogy népünk megértette ezt.

- az országos méretű véleménycsere sok értékes tapasztalatot és eredményt hozott. egyik ilyen eredmény volt, hogy bebizonyosodott: pedagógusaink szívvel-lélekkel, alkotó szándékkal, szép ötletekkel segítik, támogatják szocialista szellemű ifjúságunk nevelésének ügyét és hűséges munkásai az új típusú ember formálásának.

- öröndetes és a jövőre nézve biztató tapasztalata volt a vitának az is, hogy dolgozó népünk minden rétege, egész társadalmunk közös ügynek, valamennyiünk közös dolgának érzi az ifjúság nevelését, iskolarendszerünk fejlesztését, oktatásügyünk új alapokra helyezését.

- érdekes és nagyon szép eredményt hozott az iskolareform vitája budapesten egy másik területen is, a vita kibontakozása előtt a felnőttek iskoláinak különböző formáiban körülbelül 40.000-en tanultak, s az esti „diákok,, száma is növekedése évenként általában 1000-1500 volt. amint az iskolareform kérdése napirendre került, egyszerűen jelentősen megnőtt az esti és levelező iskolák tagozataira jelentkezők száma, s mint utólag megállapítottuk, egy év alatt huszezer felnőtt határozta el: munkaideje után maga is tovább tanul, művelődik.

- fővárosunkban az oktatási reform vitájának időszakában - lényegében tehát még a reform törvényerőre emelése előtt - nagyszámú és igéretes eredmények születtek tanintézetekben, hogy csak néhányat említek: a budapesti általános iskolák 82 százalékában már gyakorlati oktatás van, a középiskolák 85 százaléka pedig rendszeres kapcsolatot tart valamelyik gyárral, üzemmel. nem túlzás tehát azt állítani, hogy iskoláink már megtették az első lépéseket azon az úton, hogy fokozatosan munkaiskolákká, szocialista, kommunista szellemű fiatalok nevelőintézetévé váljanak.

- az országgyűlés törvényalkotó munkája során egyik legemlékezősebb feladatát oldja meg, amikor törvényerőre emeli a magyar népköztársaság oktatási rendszerének reformálásáról szóló törvényjavaslatot. ezért az előterjesztést elfogadom és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlom.

/folyt.köv./

15.22

- 21 -

KG

j a v i t a s :

/az országgyűlés 19. folyt./ második bekezdése utolsó-előtti sorában a szöveg helyesen:

....., ha élet zengi be az iskolát, az élet.....

/mti/

/az országgyűlés.....21. folyt./vm

hegyi jánosné veszprém megyei képviselő rövid felszólalásában egyetértését fejezte ki a törvényjavaslatban foglalt rendelkezésekkel és a javaslatot a veszprém megyei képviselőcsoport és a maga nevében elfogadta.

hankó györgy békés megyei képviselő a nemzetiségi oktatás helyzetéről beszélt. elmondotta, hogy míg azelőtt az uralkodó osztályok ellentétet szítottak a nemzetiségek és a magyarság között, a felszabadulás után pedig a magyar nép a nemzetiségekkel együtt kezdett hozzá demokratikus államának megteremtéséhez. az azóta megjelent jogszabályok korlátlanul biztosítják a nemzetiségek népi sajátosságainak érvényesülését és iskoláik a magyar iskolákkal azonos támogatásban részesülnek.

ma az országban 69 óvodában, 360 általános iskolában és 9 gimnáziumban oktatnak nemzetiségi nyelven, vagy tanítják valamelyik nemzetiség nyelvét. nyolc nemzetiségi gyermek, - illetve diáktthon áll a szétszórtan, főleg tanyákon élő nemzetiségi szülők gyermekeinek rendelkezésére. külön óvodá-, tanító-, általános iskolai és középiskolai tanárképző intézetek gondoskodnak a nemzetiségi oktatási intézmények pedagógusainak kiképzéséről. az elmúlt tanévben 2.576 óvodás, 29.540 általános iskolás és 638 középiskolás tanult nemzetiségi iskolákban és tanulási eredményeik azonosak a hasonló magyarnyelvű iskolákban elért eredményekkel, a nemzetiségi középiskolákban érettségizettek zavartalanul folytatják tanulmányukat bármely egyetemi vagy főiskolai tanszéken.

végül vázolta a pedagógusok feladatait, akiknek - mint mondta - az „emberibb emberfők sokaságát”, kell kiművelniök a népek közötti barátság elmélyítésének és az internacionalista hazafiaságnak a szellemében.

a törvényjavaslatot a maga és a békés megyei képviselőcsoport nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

tóth anna budapesti képviselő hangsúlyozta, hogy a szakszervezeteknek nagyon fontos feladata megértetni a dolgozókkal: érdemes és szívesen késő tanulni, meggyőzni őket arról: aki tanul, a termelésben is jobban megállja helyét: s rámutatni arra, hogy a tanulás társadalmi érdek is. az általános műveltség gyarapodása kihat az egyes munkáskollektívák, az egész gyár, az ipar termelési eredményeire - mondotta többek között a képviselő, majd megemlítette, hogy a textilipar munkásai közül az idén 2.300-an végezték el az általános iskola különböző osztályait.

/folyt.köv./

/az országgyűlés.....22. folyt./vm

- a következő hónapokban, években, a fiatalok munkára, életnevelésén kívül tovább kell növelnünk a felnőtt oktatásban résztvevő dolgozók számát, fejlesztenünk kell az üzemi iskolák hálózatát, s javítani a tanítás tárgyi feltételeit. a feladat megoldásához azonban a gyárak, vállalatok támogatásán kívül szükség van a kerületi tanácsok fokozottabb segítségére is. korszerűsíteni kell - s ezt kimondja a törvényjavaslat is - a felnőtt oktatás tartalmát, s a tanterveket a dolgozók életkori sajátosságainak figyelembevételével kell összeállítani - mondotta többek között tóth anna, majd befejezésül hangsúlyozta:

- az iskolareform következetes megvalósítása szocialista építőmunkánk sikerének egyik biztosítója, s része hazánkban a munkáshatalom erősítésének is. mi, magyar szervezett munkások mindent megteszünk azért, hogy valóra valjanak az oktatási reform-törvény céljai.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

dr. bogнар nezső hajdu-bihar megyei képviselő hangoztatta: oktatási rendszerünk alapvetően megváltozott a népi hatalom megteremtése óta és felsőoktatásunk is rendkívül jelentősen fejlődött. egyetemi és főiskolai hallgatóink száma 1937-38-ban 11.700 volt, a múlt tanévben pedig már több mint 40.000, felsőoktatási intézményeink száma 16-ról 43-ra emelkedett. az utóbbi részben abból adódik, hogy egyes karok önálló egyetemekké váltak, de új egyetemeiket, pedagógiai főiskolákat, mezőgazdasági akadémiákat is létesítettünk, sőt az utóbbi időben már néhány felsőfokú technikum is működik. a számottevő fejlődés ellenére is szükség van a reformra a felsőoktatásban is, s ezzel az egyetemek, főiskolák, akadémiák professzorai, oktatói teljes mértékben egyetértenek, hiszen ez az igény a szocializmust építő és közben egyre fejlődő társadalmunk igénye.

egyetemi és főiskolai szinten az oktatási reform megvalósításának egyik most következő, leglényegesebb feladata, a tananyag korszerűsítése lesz. ezt úgy kell megvalósítani, - mondotta - hogy a jelenlegi túlterhelést csökkentjük, anélkül, azonban, hogy ez a színvonal rovására menne. bátran ki kell hagyni a tárgyakból, ami elavult, összhangba kell hozni a tárgyi tudást és a gondolkodást, a logikai összefüggéseket kívánó ismereteket.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

/az országgyűlés.....23. folyt./vm

Varga Gáborné borsod megyei képviselő a pedagógusok feladatairól, a tantestületekre váró szép és nagy munkáról beszélt. Mint mondta, a reformterv végrehajtása minden eddiginél jobb körülményeket biztosít iskoláinknak az ifjúság szocialista szellemű neveléséhez.

- a nevelés ma már közügy, ifjúságunk oktatásából részt kell vállalnia a gyárak, üzemek munkásainak, a szülőknek, egész társadalmunknak - oktatásügyünk fejlődése azonban mégis döntően a nevelők, pedagógusok munkáján múlik.

- pedagógusaink azzal járulhatnak leginkább hozzá az iskola-reform sikeres megvalósításához, ha alkotóan dolgoznak az iskolában, ha nem csupán végrehajtják a tantervi előírásokat, hanem önállóan, kezdeményezően és alkotóan oktatnak, nevelnek. A következő években olyan pedagógusokra lesz szükségünk, akik kitűnően ismerik a szocialista pedagógia elméletét, rendelkeznek azokkal a pedagógiai képességekkel, készségekkel és mesterségbeli tudással, amely feltétlenül szükséges az oktatás haladó elméletének gyakorlatba való átültetéséhez.

- éppen ezért szólnunk kell arról, hogy reformterveink megvalósításakor az eddiginél minden bizonnyal jobban előtérbe kerül a pedagógus-utánpótlás biztosítása, a pedagógusképzés magasabb színvonalra emelése. hiba lenne, ha elhallgatnánk, hogy sokhelyütt az általános és középiskolákban, de az óvodákban sem tudjuk az igényeket kielégíteni. arra kérem az illetékeseket: gyorsítsák meg a fiatal pedagógusok képzését, időben gondoskodjanak arról, hogy a városi és tanyasi iskolákban jól képzett, szocialista szellemű oktató-gárda álljon rendelkezésre. számolnunk kell azzal is: a következő években minden bizonnyal tovább növekszik a tanulási kedv a felnőttek körében is. indítványozom, hogy azokban az esti iskolákban, amelyekben a hallgatók száma eléri, vagy meghaladja a nappali tagozatot, s ilyen számos van - szervezzünk önálló tantestületet; ez véleményem szerint elengedhetetlen a felnőtt oktatás színvonalának emeléséhez.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 24 -

/ az országgyűlés.... 24. folyt./ gy

Csajághy Károly somogy megyei képviselő volt a következő felszólaló.

- a felszabadulás előtt 77 évvel alkotott népoktatási törvény nem tudta megoldani, hogy a legelesettebb néprétegek gyermekei legalább a kultúra alapelveihez hozzájuthassanak. mégis, amikor a felszabadulás után megszületett az általános iskola rendszere, sokan úgy vélték, hogy zavarokat és színvonalcsökkenést idéz majd elő. a magyar tanítók többsége azonban már akkor is érezte, hogy az általános iskola olyan forradalom a közoktatás területén, amely szétrobbantja a régi közoktatás kereteit és megnyitja a kulturális felemelkedés útját a dolgozó nép gyermekei előtt. a reakció természetesen mindent elkövetett, hogy bizalmatlanságot keltsen a kialakuló új, demokratikus iskola-rendszer iránt és megfélemlítse a nevelőket, ez már halaszthatatlanná tette az iskolák 1948 júniusában bekövetkezett államosítását, ami új fejezetet nyitott a magyar oktatásügy történetében. valóban megszületett a tanulás lehetősége a falu és a város minden gyermeke számára, s a magyar nevelők megtisztelő helyet foglaltak el népünk életében. a magyar pedagógusok büszkéek arra, hogy a szocializmus építésének történelmi korszakában dolgozhatnak és nevelhetik a jövő kommunista társadalmának leendő tagjait - mondotta a képviselő.

a törvényjavaslatot a somogy megyei képviselőcsoport és a maga nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

16.43

- 25 -

j a v i t á s:

az országgyűlés... 6. folyt. káljai beszéd / második bekezdésének alulról számított harmadik sorától a szöveg helyesen:

... hogy a munkások érdeklődése egyrészt növekszik a tanulás...

a 7. folyt. káljai beszéd/ első bekezdésének alulról számított harmadik sorától a szöveg helyesen:

.. és mezőgazdaságban dolgozó elvtársainknak és barátainknak.....

a 9. folyt. /káljai beszéd.../ harmadik bekezdésének hatodik sorában a szöveg helyesen:
.... fiataloktól teljes joggal várjuk el....

j a v i t a s:

az országgyűlés... 11. folyt. /kállai beszéd/ harmadik bekezdésének alulról számított ötödik sorától a szöveg helyesen:

... szakismereteket nem igénylő munkán foglalkoztatják...

/tehát a „lényegében napszámos,, mondatrész kimarad/

/ az országgyűlés... 25. folyt./- szb

bognár józsef tolna megyei képviselő a felső-oktatás szögéből vizsgálta a törvényjavaslatot, felhívta a figyelmet arra, hogy különösen a felsőfokú intézményekben folyó szakemberképzést - a létszám szempontjából - az eddiginél jobban a népgazdaság igényeihez kell igazítani, ezzel kapcsolatban említést tett arról, hogy hazánkban - a népi demokratikus országokkal összehasonlítva - viszonylag alacsony a tízezer lakosra jutó főiskolai hallgatói létszám, de egyéb tapasztalatok is sürgetik a szakemberek számának növelését, megvizsgálták például, hány közgazdászunk van jelenleg, s hányra lesz szüksége a népgazdaságnak az elkövetkező tíz-husz évben, ma hatezer egyetemet végzett közgazdászunk van, s ha figyelembe vesszük, hogy ezidőszelint négyezer intézmény foglalkoztat, illetve igényel ilyen szakembert, akkor egy-egy intézményre mindössze masfel közgazdász jut, 1980-ban intézményenként már 3 közgazdászra lesz szükség, ez azt jelenti, hogy 1980-ig körülbelül 20-22.000 felsőfokú végzettségű közgazdászt kell kiképezni, kérte az illetékeseket, hogy az egyetemi és főiskolai szakemberképzésben az elkövetkező években fokozottan vegyék figyelembe a szocialista fejlődésünkkel párhuzamosan növekvő népgazdasági igényt, s a kiképezendő szakemberek létszámának meghatározásánál használják fel az egyre tudományosabbá és szakszerűbbé váló munkaügyi tervezést is.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

rátkai ferencné heves megyei képviselő beszámolt arról, hogy tavaly a megye iskoláiban tanulmányozták a diákok gondolkodásmódját, magatartását, a beszélgetésekből kitűnt, hogy a tudatos oktató-nevelőmunka eredményeként sokat fejlődött a fiatalok erkölcsi, világnézeti és politikai szemlélete, a fiatalok jelentős többsége helyesen igazodott el az időszerű társadalmi kérdésekben, megérti a termelőszövetkezeti mozgalom, a falvakban lazajló nagy változások jelentőségét, s helyesli a szovjetunió békekezdeményezéseit.

- megyénkben a középiskolások többsége - mondotta ezután -, tagja a kommunista ifjúsági szövetség szervezetének, és bekapcsolódott az ifjúság a szocializmusért mozgalomba, szívesen vállalkoznak társadalmi munkára, az iskolák környékének, az osztály- s műhelytermeknek rendbentartására, apróbb tatarozására.
/folyt.köv./

18.-

- 26 -

/az országgyűlés... 26. folyt./- szb

a hatvani bajza józsef gimnázium diákjai pedig szabad idejük egy részében a városkörnyéki termelőszövetkezetekben ügyeskednek, ifjúságunk többségében mind erősebben bontakozik ki a közösségi érzés is, a jó tanulók például nem elégszenek meg saját eredményeikkel, hanem segítik gyengébb társaikat, felfigyelnek egymás magatartásának hibáira, megesik, ha valamelyik társuk hibát követ el, „társadalmi bíróság,, elé viszik az ügyet, s ők maguk „megmosás,, a tettes fejét.

- az oktatási reform-törvény végrehajtásához felbecsülhetetlen segítséget nyújthatnak és kell is, hogy nyújtsanak a szülői munkaközösségek, - hangoztatta többek között rátkai ferencné. - ifjúságunk erkölcsi, politikai és világnézeti nevelése megköveteli az iskola és a szülői ház nevelési módszerének, céljainak tökéletes egységét, a szülői munkaközösségek öntudatosabb tagjai a pedagógusok társaiként helyes irányban befolyásolhatnak a ma még elmaradottabban gondolkozó szülőket, a felszólaló végül bejelentette, hogy elfogadja és elfogadásra ajánlja a reform törvénytervezetet.

urbán ernő, vas megyei képviselő felszólalásában több évvel ezelőtti emléket idézte.

- a zalalövői termelési bizottság tagjaival ültem együtt, köztisztelőtben álló paraszttal, s a község mezőgazdaságának saját kezdeményezésű rendbetevéséről volt szó, az egyik idős gazda, bizonyos horváth györgy, aki egyenest a cséplőgép mellől jött el a tanácskozáshoz, s egész este kettőt sem szólt, ezt mondta: mi meg tesszük a magunkét - de ki lesz itt paraszt, ha mi öregek kihullunk a sorból? még néhány év, es úgy maradunk, mint a szedett fa... mondanom sem kell, új, hosszú beszélgetés kezdődött, amelynek általános tanulságát az egyik tsz-elnök fogalmazta meg, így: hogy fiainkat itthon tarthassuk - helyre kell állítani a paraszti foglalkozás becsületét, s mindjárt azt javasolta, hogy míg országos intézkedés nem történik, az általános iskola számára gyakorló területet hasítsanak ki, ahol is a tanítókkal együtt a tsz-ek és az állami gazdaság agronómusai gyakorlati leckéket adnak az ifjúságnak.

- annak bizonyosságára mondtam ezt el, hogy mindaz, ami új oktatási rendszerünkkel kapcsolatban elhangzott, s amit a törvényjavaslat tartalmaz, mennyire a nép szívéből sarjadt.

a reformtervjavaslattal kapcsolatban a legnagyobb elismerés hangján szeretném aláhuzni, hogy mindaz, ami az egyes paragrafusokban mint az életre való nevelés eszköze jelentkezik, olyan módszer és olyan kezdeményezés, amely a gyakorlatban jórészt már bevált.

/folyt.köv./

18.40

- 27 -

Handwritten mark

/az országgyűlés.....29.folyt./vii

rónai sándor elnök ezután szavazást rendelt el, amelynek eredményeként az országgyűlés a magyar népköztársaság oktatási rendszeréről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben - a benyújtott és a művelődésügyi miniszter által is javasolt módosításokkal - elfogadta.

az elnök ezután az országgyűlés legközelebbi ülésére es napirendjére tett javaslatot, ennek alapján az országgyűlés elhatározta, hogy legközelebbi ülését csütörtökön délelőtti 10 órai kezdettel tartja, s napirend szerint megtargyalja az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést és meghallgatja kádár jánosnak, a minisztérium elnökének felszólalását./mti/

19.06

- 30 -

bb 52. munkasgyűlés a székesfehérvári villamossági televízió- és rádiókészülékek gyárában

t vid/hné/m/hk

1961. október 11.

szerep délután a székesfehérvári villamossági- televízió és rádiókészülékek gyárában munkasgyűlést tartottak. papp istván, a gyár igazgatója ismertette az üzem negyedik negyedévi feladatait, ezután elmondotta, hogy ajkán új gyárat építenek, amely a székesfehérvári anyavállalathoz tartozik majd, s a jövőben a tröszthez tartozó gyárakban történik hazánkban a rádió- és televízió gyártásának legnagyobb része.

a munkasgyűlésen részt vett juhász jános, a magyar szocialista munkáspárt fejér megyei bizottságának első titkára, aki felszólalásában bel- és külpolitikai kérdésekkel foglalkozott.
/mti/

2245 R

heje

/az országgyűlés.....29.folyt./vii

rónai sándor elnök ezután szavazást rendelt el, amelynek eredményeként az országgyűlés a magyar népköztársaság oktatási rendszeréről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben - a benyújtott és a művelődésügyi miniszter által is javasolt módosításokkal - elfogadta.

az elnök ezután az országgyűlés legközelebbi ülésére es napirendjére tett javaslatot, ennek alapján az országgyűlés elhatározta, hogy legközelebbi ülését csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel tartja, s napirend szerint megtargyalja az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést és meghallgatja kádár jánosnak, a minisztertanács elnökének felszólalását./mti/

19.06

- 30 -

bb 50. időjárásjelentés

hné/vl hk. 1961. október 11.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 18 órakor:

eső nem lesz

várható időjárás csütörtökön estig: kevés felhő, eső nélkül. gyenge délkeleti-déli szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 17-21 fok között. /mti/

bb 51. az ndk állami falu egyesítésének díszbemutatója a néphadsereg központi klubjában

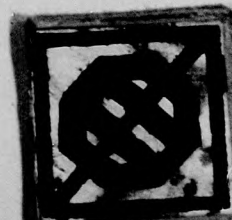
t v/hné/m/hk

1961. október 11.

szerdán este a magyar néphadsereg központi klubjában tartotta díszbemutatóját a német demokratikus köztársaság hazánkban vendég-szereplő állami faluegyesítése. a bemutatón - amelyen ott volt szatmari nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, továbbá az ndk budapesti nagykövetségének képviselője - dr. kovács maté, a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöke mondott bevezetőt. a vendégművészek előadását a közönség nagy tetszéssel fogadta. /mti/

20,00

- 29 -

bb 52. munkágyűlés a székesfehérvári villamossági televízió-
és rádiókészülékek gyárában

t vid/hné/m/hk

1961. október 11.

Szerdén délután a székesfehérvári villamossági- televízió
és rádiókészülékek gyárában munkágyűlést tartottak. Papp István,
a gyár igazgatója ismertette az üzem negyedik negyedévi feladatait,
ezután elmondotta, hogy a gyár új gyárat építenek, amely a székes-
fehérvári anyavállalathoz tartozik majd, s a jövőben a tröszt-höz
tartozó gyárakban történik hazánkban a rádió- és televízió gyártá-
sának legnagyobb része.

A munkágyűlésen részt vett Juhász János, a magyar szocialista
munkáspárt fejér megyei bizottságának első titkára, aki felszólalá-
sában bel- és külpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

/mti/

2245 R

hajt

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1961. október 12.

bb 1. a lakosság részvételével készül a 14. kerület 1962.
évi terve - jelentősen fejlődik jövőre zugló

i bc/gk/vl fm

1961. október 12.

A 14. kerületben a jövő évi tervek elkészítésén dolgoznak.
A tanácsot tevékenyen segítik ebben a munkában a kerületi ta-
nácstagok, lakóbizottságok, zugló lakói, az egyes körzetekben
a tanácstagok, a lakóbizottsági elnökök - a lakók véleményét, a
tanácsotagi beszámolókon, lakógyűléseken elhangzott észrevételeit
meghallgatva - felmerik a legfontosabb szükségleteket, megoldás-
ra váró feladatokat, javaslatok alapján az állandó bizottságok
dolgozzák ki az egyes szakigazgatási ágazatok jövő évi tervfel-
adatait, a bizottságok javaslatát tárgyalja meg azután a tanács
végrehajtó bizottsága és a tanácsülés, a tervkészítésnek ez a
módszere lehetővé teszi, hogy valóban a legfontosabb feladatok
megoldására fordítsák a kerület részére biztosított anyagi esz-
közöket, s a helyi fejlesztési tervek összhangban legyenek a nép-
gazdaság szükségleteivel, számos körzetben nemcsak a javaslatok
kidolgozásában segítenek a kerület lakói, hanem társadalmi mun-
kát is ajánlanak fel, hogy az egyes feladatokat gyorsabban old-
hassák meg, s az anyagi eszközöket minél gazdaságosabban használ-
hassák fel.

1962-ben például szeretnék megvalósítani a kerületben, hogy
minden iskolában legyen megfelelő politotechnikai oktató terem, a
márkos flóra általános iskolában például tetőtér-beépítéssel négy
új tantermet létesítenek. A terveket társadalmi munkában már ké-
szítik a megfelelő műszaki képzésű szülők, hasonlóképpen ké-
szülnek tervek arra is, hogy emeletet építenek a szomszédos kun-
bela iskolára, nagy gondot fordítanak, jelentős összeget szának
jövőre is az iskolák, óvodák fenntartására, felújítására. A
szülői munkaközösségek segítségével minden tantermet és óvodai
foglalkoztató termet kifestenek, a napközi otthonokban mintegy
1600 gyermek részére biztosítanak elhelyezést, ebédet, megfelelő
felügyelet mellett tanutást, míg szüleik dolgoznak. A kerület
egyik legrégebbi óvodáját, az álmos vezér téri tatarozzák,
külső egressy úton 12 tantermes iskola építését kezdik meg, ugyan-
csak ezen az úton az óvodát, foglalkoztató teremmel bővítik.

/fal ut. köv./

- 1 -